

Методичні рекомендації до курсових робіт з фахових методик початкової освіти

I.ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Методичні рекомендації містять матеріал, що регламентує вимоги до оформлення, структурних компонентів та написання курсових робіт з фахових методик початкової освіти. Студентам пропонується алгоритм дій щодо послідовності виконання курсового дослідження, оформлення висновків, укладання списку використаних джерел. Представлено інформацію про захист курсової роботи, оцінювання та використання її результатів у майбутній фаховій діяльності вчителя початкової школи.

Курсова робота - це самостійне наукове дослідження, що забезпечує систематизацію знань студентів з певної навчальної дисципліни, виявляє вміння застосовувати їх при аналізі конкретних педагогічних проблем, сприяє розвитку навичок самостійної навчально-пізнавальної та експериментальної роботи.

Курсове дослідження є обов'язковою складовою частиною процесу науково-методичної і професійної підготовки вчителя. Це досить складна форма самостійної, творчої роботи студента. Ця перша наукова робота здобувача вищої освіти є засобом перевірки не лише теоретичної і методичної підготовки майбутнього вчителя, але і його вміння працювати з літературою, спостерігати, аналізувати та узагальнювати педагогічний і науковий досвід, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача.

Означена наукова робота розвиває наукове мислення студентів, їх вміння працювати зі спеціальною літературою, аналізувати та порівнювати різні погляди на певні питання викладання, вміння вести педагогічний експеримент, чітко і логічно викладати свою думку, аргументувати свої позиції за допомогою конкретних фактів з загальнолюдського педагогічного досвіду.

Курсові роботи підвищують теоретичну і методичну підготовку студентів як майбутніх вчителів, дають їм початкові навички наукового дослідження з фаху.

Найкращі курсові роботи можуть бути рекомендовані як усні або стендові доповіді на наукових конференціях, на методичних, педагогічних читаннях, а також для публікацій у збірниках наукових студентських праць. Розширені та доповнені курсові роботи можуть у майбутньому «перерости» у дипломні роботи. Вони виконуються на старших курсах навчання, як узагальнювальні роботи з фахових методик початкової освіти. В них, як правило, систематизується, саме той практичний досвід, який був накопичений студентами під час педагогічної практики. Теми курсових робіт і наукові керівники визначаються кафедрами на початку читання курсу лекцій з того чи того предмету з тим, щоб студенти мали час для підготовки до виконання курсової роботи.

II. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Вибір теми наукового дослідження, загальні рекомендації

У курсовій роботі студент має творчо викласти певну наукову проблему із загальних або окремих питань з фахових методик навчання.

Тематику курсових робіт затверджує завідувач кафедри за поданням викладача, який веде лекційний курс. Для опрацювання певної теми призначається керівник – викладач кафедри. Як виняток, окремі теми можуть запропонувати самі студенти, але такі теми повинні погоджуватися з науковим керівником роботи.

Кожну тему виконує, як правило, один студент. Але над організацією конкретного експерименту з певного виду науково-методичної роботи може працювати невелика група (3-5) студентів.

Виходячи із вимог програми з методики викладання того чи того навчального предмета, курсова робота має мати творчий характер і певну наукову цінність, а також конкретне значення для розвитку освітянських та наукових проблем. Бажано, щоб висновки, які випливають із курсової роботи, були цінними для практики викладання певного предмету. Звідси випливає, що курсова робота не може бути переказом написаного в літературі або описом простого спостереження. Якість курсової роботи має бути такою, щоб після її захисту, усі бажаючі мали змогу використати її результати, як допоміжний методичний матеріал.

Результати курсової роботи мають ґрунтуватися на глибокому, осмисленому вивченні теоретичної та методичної літератури, узагальненні спостережень натурних або лабораторних експериментів, досить повному аналізі конкретних матеріалів виробничої (педагогічної) практики. Курсову роботу за кожною із тем потрібно виконувати, виходячи із вимог нової навчальної програми.

Курсова робота має бути виконана на належному науково-теоретичному рівні, включати огляд літератури з обраної теми, аналіз спостережень у школі під час різного виду практик, власного педагогічного досвіду (на заочному відділенні), містити педагогічні висновки і рекомендації.

У процесі виконання курсової роботи студент має продемонструвати здібності до самостійних наукових досліджень, рівень теоретичних знань з певної навчальної дисципліни, уміння і навички роботи з науковою літературою, аналізу і синтезу психолого-педагогічних фактів, експериментальної роботи й опису її результатів, уміння робити висновки й узагальнення, які випливають із завдань дослідження, формулювати практичні рекомендації щодо впровадження результатів роботи в практику.

2.2. Схема викладу змісту роботи, обсяг і вимоги до оформлення курсової роботи

Курсова робота є творчим рукописом студента, в якому послідовно викладається матеріал теми з необхідними доведеннями та ілюстраціями.

Роботу друкують на одному боці окремих аркушів паперу стандартного формату А4, з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman розміром 14р з полуторним міжрядковим інтервалом, які потім зшивають у тверду папку. Обсяг курсової роботи повинен складати 30-35 сторінок. Текст курсової роботи необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий не менше 20мм, правий – не менше 10 мм, верхній – не менше 20 мм, нижній – не менше 20 мм.

Курсову роботу оформляють за такою схемою: титульний аркуш, зміст, текст, бібліографія, додатки (якщо вони потрібні).

Приклад оформлення титульного аркуша курсової роботи(Таблиця 2).

На наступній сторінці подається розгорнутий зміст-план курсової роботи.

Заголовки структурних частин наукової роботи "ЗМІСТ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" друкують великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів та пунктів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з кількох речень, то їх відокремлюють крапкою.

Текст роботи – це послідовний виклад матеріалу з потрібними математичними або логічними доведеннями та ілюстрацією прикладами.

Кожний розділ і висновки слід починати з нової сторінки, а перед текстом – подати назву того чи того розділу. Розділи роботи мають бути логічно зв'язаними між собою і викладатися в єдиному стилі. Фотографії та ілюстрації виготовляються на окремих аркушах і вклеюються у відповідному місці роботи.

2.3.Оформлення списку бібліографічних джерел та посилань на використану в роботі літературу

Бібліографія– це перелік списку науково-літературних джерел, що використовує студент під час написання роботи. Він має охоплювати всю літературу, якою користувався студент, і на неї в тексті мають бути посилання, що оформлюються наступним чином: [12, с.28], де перша цифра – це номер джерела у списку використаних джерел, а друга – сторінка, яка цитується. Використовувати цитати з літературних джерел без посилань на них не допускається.

Текст роботи потрібно виконувати грамотно як стилістично, так і з дотриманням норм орфографії та пунктуації. Скорочення слів та назв мають відповідати загальноприйнятим нормам.

У додатках може бути вміщений напрацьований студентом практичний матеріал, наприклад, конспекти уроків, тексти контрольних робіт та ін., що спрямовані на відображення головної ідеї курсової роботи.

Усі сторінки курсової роботи нумерують, окрім першої.

2.4.Послідовність виконання курсової роботи

Готуючись до виконання курсової роботи, студент обирає її тему. Тема має особливо зацікавити студента, викликати прагнення глибоко вивчити її.

Лише за таких умов у процесі опрацювання теми можливо практично реалізувати поставлену у роботі головну ідею, зробити свій внесок у розвиток цієї теми, викласти свої уявлення та думки щодо тематики роботи.

Після визначення теми проводиться перша настановна консультація наукового керівника. Під час консультації визначаються: загальні вимоги до роботи, порядок її виконання, орієнтовний план, основна література та інші джерела, які підлягають вивченню, зміст та методика спостережень, обсяг, методика та лабораторна база для виконання експерименту. Після цього студент постійно користується консультаціями наукового керівника.

Відповідно до строку подачі курсової роботи для захисту і враховуючи період перебування на виробничій (педагогічній) практиці, студент подає науковому керівникові на затвердження графік виконання роботи. Графік визначає строки виконання таких етапів роботи (Таблиця 1):

- 1) добір теми та настановної консультації;
- 2) затвердження графіку виконання роботи;
- 3) складання бібліографії з теми;
- 4) вивчення літератури та інших джерел;
- 5) затвердження плану курсової роботи;
- 6) виконання спостережень та експерименту;
- 7) підготовка першого варіанту роботи;
- 8) перевірка керівником першого варіанту роботи;
- 9) внесення змін у план та зміст роботи, оформлення роботи;
- 10) подача курсової роботи для захисту.

Курсову роботу треба виконувати точно за графіком, за кожний етап роботи студент звітує науковому керівникові. Враховуючи поради наукового керівника і запропоновані рекомендації, студент самостійно відшукує додаткову літературу і складає бібліографію за різними джерелами: каталогами книг і журнальних статей, бібліографічними довідниками, за списками літератури, поданими в науковій та навчальній літературі.

Під час роботи з літературою рекомендується спочатку робити необхідні нотатки та помітки з зазначенням номера сторінок; у верхній частині зазначається розділ курсової роботи і питання, яких стосуються ці виписки та помітки. Потім цей матеріал систематизують. У процесі написання роботи не можна допускати наведення фактів без відповідного їх аналізування та висновків, тобто декларативності (позиції автора без доведення).

Основні положення роботи треба доводити за допомогою спостережень та експериментів. Вони повинні бути мотивовані, підтверджені фактами, прикладами з практики роботи.

Ілюстративний матеріал (карти, схеми, таблиці, рисунки, діаграми, фотосвітлини тощо) мають бути пов'язані з текстом, підтверджувати головну ідею курсової роботи.

В курсовій роботі використовуються цитати з літературних джерел. Вони мають підтверджувати думку автора курсової роботи авторитетним висловлюванням вченого або текстом офіційного документа. Цитати беруть у

лапки, записують їх точно за оригіналом й обов'язково подають вказівку або посилання на джерело, звідки взято цитату. Текст цитати може бути використаний у тому розумінні, в якому він поданий в оригіналі (джерелі).

2.5. Складання плану курсової роботи

Після вивчення основної частини додаткової літератури (відповідно до графіку) складається план курсової роботи. Студент, виходячи з теми роботи і опрацьованої літератури, складає перелік основних питань, які треба викласти в курсовій роботі. Потім визначається послідовність втілення питань у роботі, враховуючи, що:

1) першими у курсовій роботі мають бути викладені загальні питання, які є вступом до змісту роботи;

2) наступні питання, які розкривають основний зміст теми, розміщуються у строгій послідовності відповідно до логіки та хронології розвитку проблеми;

3) останнє питання плану – висновки, де автор курсової роботи узагальнює її зміст.

За необхідності, до окремих питань плану курсової роботи мають включатися підпитання та додаткові матеріали.

2.6. Робота з літературою

Джерелами матеріалу для курсової роботи може бути навчальна література, монографії, офіційні державні документи (директиви, накази, постанови керівних органів), документація. Під час опрацювання літератури для курсової роботи студент конспектує матеріал з тих чи тих джерел, підкреслює основні думки і положення, важливі для даної теми, виписує необхідні цитати і матеріал, що ілюструє основні положення.

Офіційні документи автор курсової роботи використовує задля підтвердження його принципів позицій; з цих документів студент може наводити цитати або давати посилання на них. Шкільна документація, яка може стосуватися курсової роботи, – це плани і конспекти, уроки та позакласні заходи вчителів, тексти контрольних робіт, аналіз і класифікація помилок, допущених учнями під час контрольних і самостійних робіт, зошити та інші письмові роботи учнів, зокрема звіти про екскурсії, лабораторні роботи, домашні експериментальні завдання, річні звіти про роботу вчителів, класні журнали, протоколи засідань методичних комісій і педагогічної ради школи, звіти школи про роботу за навчальний рік.

Відповідно до теми курсової роботи матеріали, наведені в цьому переліку, студент відбирає, вивчає, аналізує, робить виписки, а іноді їх переписує повністю, наприклад план екскурсії. В усіх випадках обов'язково фіксуються прізвища та ініціали вчителів, дати виконання відповідних видів роботи, номер школи, клас.

Вивчати та опрацьовувати перелічені джерела треба критично, тоді автор курсової роботи зможе зробити висновок про стан методичної роботи і визначити конкретний зміст (напрям, методику та базу необхідного методичного експерименту).

2.7. Спостереження та експеримент у школі

Спостереження та експеримент у школі є **обов'язковими** елементами виконання курсових робіт з методики, якщо вони передбачені темою роботи. Тема роботи визначає також зміст, а отже, напрямок і методику спостереження експерименту.

Для спостереження в школі визначається мета, методичне завдання, яке треба розв'язати під час цього спостереження, наприклад, як учитель заохочує учнів у процесі формування нових понять тощо. Потім, спостерігаючи, студент з'ясовує, як учитель разом з учнями розв'язує це завдання, а саме:

- 1) яке місце і роль цього завдання в системі роботи вчителя на уроці або в змісті позакласної роботи з учнями;
- 2) які засоби і методи використовує вчитель для розв'язання методичного завдання;
- 3) яка роль учнів у розв'язанні цього завдання;
- 4) яка ефективність розв'язання методичного завдання;
- 5) які основні переваги і недоліки у розв'язанні завдання.

Природно, що об'єктивність висновків має забезпечувати якомога більшу кількість спостережень, занять з учнями різних класів, шкіл, учителів.

На підставі викладеного студент опрацьовує методичні рекомендації для вчителів з даного конкретного питання. Це поки що його робоча гіпотеза, яку треба експериментально перевірити. Велику складність становить організація і проведення методичного експерименту в школі, але він необхідний для перевірки якості рекомендацій, розроблених для вчителів автором курсової роботи.

Щоб поставити експеримент, студент визначає зміст і опрацьовує методику його проведення. Водночас з керівництвом школи визначаються експериментальні та контрольні класи. Ці класи мають працювати в максимально однакових умовах.

Під час проведення експерименту необхідно вказувати:

- 1) клас або групу учнів, з якою проводять експеримент;
- 2) коли відбуватимуться експериментальні уроки або заходи;
- 3) зміст експериментальних завдань для учнів;
- 4) аналіз і оцінку виконання завдань учнями, виходячи з мети цих завдань;
- 5) висновки про подальше проведення дослідів.

2.8. Написання курсової роботи

Після вивчення літературних та інших джерел, консультацій з науковим керівником, бесід з учителями та учнями школи, спостережень та шкільного експерименту в автора курсової роботи накопичується достатній матеріал, на ґрунті якого він може написати курсову роботу.

Для викладення матеріалу курсової роботи можна рекомендується така послідовність дій.

У вступі треба обґрунтувати теоретичну та практичну цінність роботи, тобто обґрунтувати саму постановку проблеми курсової роботи. Потім, дотримуючись хронологічного порядку, коротко зазначити, як тема роботи висвітлюється в наведеній методичній літературі. Далі слід розглянути результати спостережень і показати, як практично розв'язується ця методична проблема. Спостереження треба підтвердити матеріалами з шкільної документації, якщо вона відбиває характер цієї проблеми; потім викласти і обґрунтувати попередні рекомендації автора курсової роботи, які становлять робочу гіпотезу.

Переважну частину курсової роботи треба відвести викладанню змісту методичного експерименту, проведеного в школі автором роботи і вчителями, що такоберуть участь у поведенні дослідження. Далі можна навести результати експерименту і обґрунтувати висновки по наслідках всієї роботи. При цьому в курсовій роботі автор має вказати, як експериментальна перевірка змінила зміст попередніх рекомендацій, тобто робочої гіпотези..

2.9. Структура та обсяг курсової роботи.

ВСТУП /4-5 стор./ . У ньому необхідно мотивувати актуальність проблеми, визначити об'єкт, предмет, мету, сформулювати завдання, встановити методологічну основу, вказати методи дослідження та визначити, практичне значення курсової роботи.

Дослідження починають із визначення його об'єкта і предмета.

Об'єкт дослідження – це відносно самостійна педагогічна система, яка підлягає теоретичному і практичному аналізу. *Предмет* дослідження – це частина, елемент об'єкта, що досліджується з певною метою в конкретних умовах. Таким чином, предмет дослідження – це більш вузьке поняття, ніж об'єкт. Наприклад, об'єктом дослідження може бути процес формування екологічного світогляду учнів початкових класів, а предметом – тільки методи здійснення цього процесу.

Мета – це уявлюваний наслідок дослідницької діяльності людини, результат, якого вона хоче досягнути. Метою будь-якої наукової роботи є дослідження певної проблеми, що вирішується через ряд конкретних *завдань*.

Обов'язковою вимогою до кожної курсової роботи є логічна відповідність теми дослідження його об'єкту, предмету, меті, завдання.

У вступі розкривається *методологічна основа* дослідження, тобто загально педагогічні принципи, якими керувався автор, найголовніші першоджерела, що стали теоретичним фундаментом роботи.

Методи дослідження є важливим засобом досягнення його мети і вибираються з урахуванням специфіки поставлених завдань. Найчастіше використовується: метод вивчення теоретичних джерел, спостереження, бесіда, анкетування, інтерв'ювання, опитування; вивчення результатів діяльності школярів, аналіз документації, ситуативне моделювання, метод діагностування конкретних робіт, констатувального та формувального експериментів.

Практичне значення роботи полягає у доцільності використання його результатів у педагогічній практиці.

ПЕРШИЙ РОЗДІЛ - теоретична частина роботи, в якій автор викладає результати аналізу психолого-педагогічної літератури з даної проблеми.

ДРУГИЙ РОЗДІЛ – практична частина роботи, в якій описується хід розв'язання завдань дослідження: стан і особливості досліджуваної проблеми в умовах конкретного класу, школи, психолого-педагогічний експеримент та умови його проведення або педагогічний досвід учителів, отримані у ході експериментальної роботи результати. Підсумком розділу переважно є розробка психолого-педагогічних рекомендацій для студентів та вчителів. Другий розділ має становити не менше половини обсягу всієї роботи.

ВИСНОВКИ – заключна частина курсового дослідження, в якій підводяться підсумки проведеної роботи, розкривається її значення, перспективи подальшого вивчення проблеми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ Для успішного виконання курсової роботи необхідно проаналізувати не менше 25-30 наукових праць.

У ДОДАТКИ можна виносити конспекти проведених уроків, виховних заходів, програми експериментальних досліджень, тексти практичних завдань і вправ, дидактичні матеріали, різні види унаочнення (таблиці, схеми, малюнки тощо).

2.10. Захист курсової роботи

Захист курсової роботи має на меті перевірку самостійності виконання роботи, тобто, наскільки глибоко студент розуміє матеріал теми, чи правильно обґрунтовує рекомендації та висновки, подані в роботі.

Захист курсової роботи зазвичай відбувається на відкритих засіданнях комісії з захисту курсових робіт, затвердженою завідувачем кафедрою. До складу комісії обов'язково входить науковий керівник роботи. До захисту роботи студент ознайомлюється з рецензією на неї наукового керівника і готує свій виступ для захисту роботи.

Під час захисту курсової роботи студент називає тему роботи і обґрунтовує її вибір. Коротко викладає план та зміст роботи, методiku її виконання, зазначає номер та назву школи, вчителів, літературні та документальні джерела, використані в роботі, та вказує, що конкретно в роботі перевірено під час експерименту або спостережень. Студент вказує ті методичні висновки і пропозиції, які він рекомендує з досліджуваного питання; дає оцінку недоліків курсової роботи і визначає шляхи подальшої роботи з удосконалення теми, якщо така робота передбачається.

Після доповіді студент, який захищає курсову роботу, відповідає на запитання. Присутні на захисті викладачі та студенти обговорюють роботу. Виходячи з цінності роботи, а також у випадку успішного її захисту комісія оцінює роботу і повідомляє про це студента. Водночас комісія може дати висновок про доцільність подальшої роботи над темою з тим, щоб її підготувати як дипломну роботу та рекомендувати курсову роботу на наукову студентську конференцію чи до педагогічних читань, або, нарешті, рекомендувати роботу для опублікування у науковому збірнику.

Якщо курсову роботу оцінено незадовільно, то студент другий раз виконує роботу за даною темою.

Таблиця 1

Процес написання курсової роботи

Етапи самостійної роботи над курсовим дослідженням	Види самостійної роботи	Способи і прийоми виконання роботи
I. Підготовча робота	<ol style="list-style-type: none"> 1.Добір теми курсової роботи, визначення її мети і завдань. 2.Вияснення сучасного стану досліджуваної проблеми. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Перегляд орієнтовної тематики курсових робіт. 2.Ознайомлення з найновішими результатами досліджень проблеми шляхом вивчення літератури та інших матеріалів. 3.Консультації з керівником та іншими викладачами кафедри.
II. Власне дослідницька робота.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Затвердження графіку виконання роботи. 2.Нагромадження матеріалу. 3.Здійснення планових досліджень, їх аналіз. 4. Оформлення попередніх підсумків роботи. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Систематизоване вивчення літератури з теми й інших матеріалів, їх критична оцінка. 2.Складення бібліографії загальної та спеціальної літератури, що стосується теми. 3. Вивчення педагогічного досвіду, його узагальнення. 4. Пошук архівних джерел (якщо є необхідність). 5. Складання докладного переліку дослідницьких робіт. 6. Використання різних форм теоретичних, експериментальних досліджень, які допомагають одержати власні оригінальні й цінні результати. 7. Аналіз та узагальнення досліджень, орієнтовані висновки.
III.Написання тексту курсової роботи.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Робота над чорновим екземпляром курсової роботи. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Класифікація й узагальнення матеріалу. 2.Визначення композиції курсової роботи, послідовності викладу матеріалу, змісту додатків. 3.Літературний виклад одержаних результатів аналізу першоджерел, експериментальної роботи, власних думок.
IV. Технічне оформлення.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Оформлення чистового екземпляра курсової. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Редагування тексту курсової роботи. 2.Друкування тексту. 3.Оформлення ілюстрацій і додатків.

<p>V. Підготовка до захисту і власне захисту.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Складання тексту невеликого виступу перед комісією. 2. Ознайомлення з рецензією наукового керівника. 3. Підготовка до виступу. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. В основу доповіді (до 10 хв.) можна покласти таку послідовність викладу: <ul style="list-style-type: none"> • матеріал вступу; • короткий виклад змісту практичної частини. 2. Уважне вивчення рецензії і підготовка відповідей на критичні зауваження. 3. Усний виступ перед комісією, відповідь на запитання.
---	---	---

Таблиця 2

Титульний аркуш курсової роботи

Назва вищого навчального закладу
Факультет
Кафедра

НАЗВА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота
Студента (ки) (прізвище, ім'я, по батькові)
(денної або заочної) форми навчання
Спеціальності " _____ "

Науковий керівник:
(вчений ступінь, звання,
прізвище, ім'я, по батькові)

Місто, рік

Додатково до методичних рекомендацій з виконання курсового дослідження пропонується тематика курсових робіт з фахових методик початкової освіти. Вона щорічно оновлюється у відповідності до змін і рекомендацій, що пропонуються Державним стандартом та іншими державними документами щодо вдосконалення змісту процесу підготовки майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності.

Тематика курсових робіт

Методика трудового навчання у початковій школі

1. Проблеми удосконалення уроку трудового навчання у світлі національної доктрини розвитку освіти України в ХХІ столітті та концепції трудової підготовки молоді.
2. Актуальні проблеми вдосконалення змісту трудового навчання молодших школярів у сучасних умовах.
3. Сучасні концепції розвивального навчання та їх реалізація на уроках праці в початковій школі.
4. Активізація пізнавальної діяльності учнів початкових класів на уроках предметів освітньої галузі «Технології».
5. Роль предметно-перетворювальної діяльності у вихованні і розвитку молодших школярів.
6. Нетрадиційні підходи по проведенню уроків трудового навчання у початкових класах (традиції та новаторство в методиці трудового навчання).
7. Розвиток творчих здібностей молодших школярів на уроках трудового циклу.
8. Розвиток мислительної діяльності учнів початкових класів на уроках дисциплін освітньої галузі «Технології».
9. Методика навчання молодших школярів елементам конструювання.
10. Педагогічні вимоги до перевірки та оцінювання знань і умінь учнів 1-4 класів на уроках трудового навчання.
11. Типологія та структура уроків трудового навчання в початкових класах.
12. Проблемний метод навчання на уроках праці в початкових класах.
13. Методичні основи укладання словника (довідника) учня початкових класів з вивчення дисциплін освітньої галузі «Технології».
14. Співвідношення конструктивних і репродуктивних методів у розвивальному навчанні молодших школярів на уроках праці.
15. Методичні основи розробки адаптованої до молодшого шкільного віку технічної документації для уроків трудового навчання у 1-2 (3-4) класах.
16. Методика організації спостережень і дослідів на уроках трудового циклу в початкових класах.
17. Методика формування у молодших школярів умінь самостійної праці на уроках трудового навчання.
18. Методика формування у молодших школярів графічних умінь і навичок.
19. Психолого-педагогічні основи використання функціональної музики на уроках трудового навчання.
20. Формування і розвиток загальнотрудових умінь учнів початкових класів на уроках трудового навчання.
21. Міжпредметні зв'язки на уроках дисциплін освітньої галузі «Технології» в початкових класах.
22. Специфіка навчально-виховного процесу з трудового навчання в сільській малокомплектній початковій школі.
23. Особливості уроків трудового навчання з шестилітніми дітьми.
24. Ігрові форми організації діяльності молодших школярів на уроках трудового навчання.

25. Дидактична казка як засіб трудового навчання учнів 1-4 класів.
26. Використання загадок у трудовому навчанні учнів початкових класів.
27. Методика формування елементів економічних знань в процесі трудового навчання молодших школярів.
28. Екологічне виховання молодших школярів на уроках трудового навчання.
29. Навчання технологічним операціям обробки матеріалів у початкових класах (основи технологічної підготовки на прикладі певного конкретного виду матеріалу).
30. Розробка конструкції і виготовлення оригінальних дидактичних роздаткових, демонстраційних матеріалів, інструкцій та технологічних карт, навчальних таблиць тощо.
31. Використання елементів паперової пластики на уроках праці як засобу удосконалення трудових умінь і навичок молодших школярів.
32. Розвиток творчих здібностей учнів 1-4 класів у процесі конструювання, моделювання та макетування з різних матеріалів.
33. Форми залучення молодших школярів до побутової праці (з урахуванням традиційних народних свят).
34. Виховання у молодших школярів культури побуту на уроках праці.
35. Організація господарської діяльності школярів.
36. Методика навчання учнів молодших класів виготовленню оригамі.
37. Методичні основи ознайомлення молодших школярів з основними галузями сучасного виробництва.
38. Методика пропедевтичної роботи з профорієнтації учнів 1-4 класів на уроках праці.
39. Організація і проведення екскурсії як засобу первинної профорієнтації молодших школярів.
40. Форми і методи ознайомлення молодших школярів з трудовими традиціями рідного краю і своєї місцевості.
41. Використання народних традицій та звичаїв рідного краю та своєї місцевості на уроках праці в початкових класах.
42. Використання народних традицій ляльки-мотанки в навчально-виховній роботі з молодшими школярами.
43. Елементи народних ремесел як засіб трудового та естетичного виховання молодших школярів (на прикладі конкретного виду ремесла).
44. Витинанки як засіб художнього виховання учнів початкових класів.
45. Трудове виховання учнів молодшого шкільного віку за місцем проживання.
46. Психолого-педагогічні умови формування в учнів початкових класів навичок безпечного виконання трудових операцій.
47. Науково-методичне забезпечення дотримання вимог безпеки праці у робочих кімнатах для трудового навчання учнів початкових класів.
48. Психо-фізіологічні, ергономічні та психолого-педагогічні основи безпеки життєдіяльності молодших школярів у процесі трудового навчання.
49. Теоретико-методичні основи розвитку трудової компетентності молодших школярів засобами предметів освітньої галузі "Технології".

50. Дослідження змісту варіативних навчальних посібників для трудового навчання щодо можливостей виконання вимог державного стандарту початкової освіти.
51. Теоретико-методичні засади формування економічної культури особистості у молодшому шкільному віці на уроках трудового навчання.
52. Дослідження змісту навчальних посібників з трудового навчання щодо їх виховного та розвивального потенціалу, реалізації вимог держстандарту та навчальної програми.
53. Науково-методичні засади моделювання та використання ігрових форм організації діяльності молодших школярів на уроках трудового навчання.
54. Теоретико-методичні основи здійснення диференційованого підходу до учнів у процесі початкового трудового навчання.
55. Дидактико-методичні аспекти інтеграції змісту освітніх галузей “Технології” та “Математика” (або “Мистецтво”, “Людина і світ”, “Мови і література”) у початковій школі.
56. Психолого-педагогічні та методичні основи формування у молодших школярів умінь співпраці на уроках трудового навчання.

Методика навчання освітньої галузі «Математика»

1. Особливості застосування алгоритмів на уроках математики в початкових класах.
2. Методичні основи формування геометричних понять в учнів початкових класів
3. Розвиток творчого мислення учнів початкових класів в процесі розв’язування задач геометричного змісту.
4. Використання методу проєктів на уроках математики в початковій школі.
5. Навчання молодших школярів самоконтролю в процесі формування обчислювальної навички.
6. Особливості уроку математики в початкових класах у контексті технології компетентнісної освіти.
7. Операції над множинами – теоретична основа засвоєння арифметичних дій над цілими невід’ємними числами.
8. Методика роботи над засвоєнням математичних понять молодшими школярами.
9. Розвиток просторових уявлень учнів першого класу.
10. Розвиток пізнавального інтересу учнів до вивчення математики через включення історичного матеріалу.
11. Наступність у вивченні нумерації і складу чисел в межах 10 в дошкільному навчальному закладі і школі.
12. Оновлення методики вивчення нумерації чисел від 1 до 100 у першому класі (відповідно до змін у програмі).
13. Формування поняття про число в першому класі.
14. Формування обчислювальних навичок учнів 1 (2, 3, 4) класу на основі виокремлення обчислювальних прийомів. (Клас за вибором студента).

15. Організація обчислювальної діяльності учнів на уроці математики як засіб формування їх обчислювальної компетентності.
16. Підготовка учнів 2-го класу до вивчення табличних випадків множення і ділення
17. Методика вивчення ділення з остачею у третьому класі.
18. Методика вивчення алгоритмів письмового ділення в 3-4 класах.
19. Усні обчислення на уроках математики в 1 (2, 3, 4) класі і їх роль в формуванні обчислювальної компетентності учнів.
20. Реалізація компетентнісного підходу на уроках математики у початковій школі.
21. Розвиток самостійності молодших школярів під час навчання математики.
22. Методика вивчення об'ємних геометричних фігур у початкових класах.
23. Формування просторових уявлень молодших школярів.
24. Методичні прийоми формування швидкості та середньої швидкості руху на уроках математики в 4 класі.
25. Методика формування уявлень про масу тіл в початковому курсі математики.
26. Алгебраїчний складник предметної математичної компетентності молодшого школяра та шляхи його формування.
27. Уявлення про зміну в початковому курсі математики.
28. Елементи буквеної символіки як засіб узагальнення математичних знань молодших школярів.
29. Основні види рівнянь з однією змінною у початковому курсі математики та способи їх розв'язування.
30. Розвиток пізнавальної активності молодших школярів на інтегрованих уроках з математики.
31. Формування ключових компетентностей у молодших школярів у процесі засвоєння математики.
32. Особистісно орієнтований підхід у навчанні математики молодших школярів.
33. Розвиток розумових дій у молодших школярів у процесі вирішення системи вправ з математики в умовах рівневої диференціації.
34. Методика проведення уроків математики в дочисловий період.
35. Формування математичних понять молодших школярів.
36. Використання інтегрованих уроків математики у початкових класах.
37. Використання народознавчого матеріалу на уроках математики в початковій школі.
38. Використання диференційованого підходу до навчання на уроках математики в початковій школі.
39. Використання ідей алгоритмізації при вивченні арифметичних дій молодшими школярами.
40. Формування обчислювальної навички та вміння молодших школярів на уроках математики.
41. Методика вивчення теми "Дії над числами" в концентрі "тисяча".
42. Методика письмового додавання і віднімання багатоцифрових чисел.
43. Формування навички усних обчислень у молодших школярів.
44. Формування навички письмових обчислень у молодших школярів.

45. Навчання молодших школярів самоконтролю в процесі формування обчислювальної навички.
46. Значення змістової лінії «Сюжетні задачі» в формуванні математичної компетентності учнів 1-4 класів.
47. Використання методичних прийомів у процесі навчання учнів розв'язувати прості задачі на додавання і віднімання.
48. Використання методичних прийомів у процесі навчання учнів розв'язувати прості задачі на множення і ділення.
49. Використання методичних прийомів у процесі навчання учнів розв'язувати складених задач у 2 класі.
50. Використання методичних прийомів у процесі навчання учнів розв'язувати складених задач у 3-4 класах.
51. Система формування загального уміння розв'язати складені задачі в 2 (3, 4) класі. (Вибір класу за студентом).
52. Моделювання описаної в задачі ситуації за допомогою відрізків, графів, таблиць.
53. Різні види аналізу сюжетних задач та їх значення у формуванні в учнів узагальненого вміння розв'язувати задачі.
54. Основні способи розв'язування задач на знаходження 4-го пропорційного у початковому курсі математики.
55. Практико-орієнтовані задачі та їх значення у формуванні математичної компетентності учнів.
56. Розвиток уявлень учнів про складену задачу і процес її розв'язання з позиції реалізації компетентнісного підходу.
57. Методика розв'язування задач з логічним навантаженням у початкових класах.
58. Методика розв'язування задач на рух в початкових класах.
59. Значення диференційованих завдань з математики в початкових класах.
60. Використання тестових завдань в процесі формування математичної компетентності молодших школярів.
61. Використання нестандартних завдань на уроках математики в початковій школі для стимулювання пізнавальних інтересів школярів.
62. Формування поняття величини в молодших школярів.
63. Формування математичних понять молодших школярів.
64. Методичні основи формування геометричних понять в учнів початкових класів.
65. Методичні прийоми у навчанні учнів розв'язувати задачі на знаходження частини (дроби) числа і числа за відомою його частиною.
66. Навчання учнів 2-го класу складанню і розв'язуванню обернених задач.
67. Роль змістової лінії «Робота з даними» у формуванні інформаційно-графічної компетентності молодших школярів.
68. Методика використання елементів розвивального навчання на уроках математики в початкових класах
69. Організація обчислювальної діяльності в учнів початкової школи
70. Використання методів евристичного навчання при вивченні математики

71. Ігрові ситуації як засіб підвищення ефективності навчання математики молодших школярів в першому класі.

Методика викладання природознавства в початкових класах

1. Міжпредметні зв'язки в процесі вивчення природознавства.
2. Використання інтерактивних методів навчання під час вивчення природознавства в 3-4 класах.
3. Методи та прийоми ознайомлення з природою у початкових класах.
4. Індивідуалізація навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів на уроках природознавства.
5. Використання фольклору як засобу підвищення ефективності уроків природознавства.
6. Методика використання ігрових прийомів на уроках природознавства з різними дидактичними цілями.
7. Організація і проведення робіт на географічному майданчику в початковій школі.
8. Використання наочних посібників на уроках природознавства в початковій школі.
9. Екологічна стежинка як форма організації пізнання природи рідного краю.
10. Використання усної народної творчості на уроках природознавства.
11. Використання презентацій як засобу активізації діяльності школярів на уроках природознавства.
12. Оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках природознавства у початковій школі.
13. Засоби активізації пізнавальної діяльності молодших школярів на уроках природознавства.
14. Ознайомлення молодших школярів з різноманітністю неживої природи рідного краю.
15. Ознайомлення учнів з тваринним світом на уроках природознавства.
16. Екологічне виховання молодших школярів.
17. Розвиток у молодших школярів ціннісного ставлення до природи на уроках природознавства.
18. Організація самостійної роботи учнів при вивченні природознавства.
19. Ознайомлення молодших школярів з різноманітністю живої природи рідного краю.
20. Методика формування екологічних знань на уроках природознавства в початковій школі.
21. Особливості навчання природознавству в малокомплектній школі.
22. Формування і розвиток природничих уявлень та понять в учнів початкових класів.
23. Підготовка вчителя до проведення уроку з природознавства.
24. Різновидності самостійної роботи на уроках природознавства та її значення у формуванні природничих понять.
25. Дидактичні особливості нестандартних уроків із природознавства у початковій школі.

26. Використання пізнавальних завдань під час формування природничих знань молодших школярів.
27. Ознайомлення учнів з корисними копалинами.
28. Екологічні дозвілля в системі природоохоронної роботи сучасної початкової школи.
29. Досліди з природознавства та методика їх проведення в початковій школі.

Музичне з методикою навчання

1. Роль українського музичного фольклору в естетичному вихованні молодших школярів.
2. Особливості побудови уроку музики і методика його проведення в малокомплектній школі.
3. Типи уроків музики у початкових класах та умови підвищення їх ефективності.
4. Аналіз сучасного уроку музики у початковій школі.
5. Методика проведення нестандартних уроків музики у початковій школі.
6. Шляхи удосконалення педагогічної майстерності вчителя музики.
7. Особистісно-орієнтований підхід до процесу музичного виховання учнів початкових класів.
8. Культурно-освітнє середовище як джерело музичного розвитку дитини.
9. Формування музичних інтересів учнів.
10. Розвиток інтересу до народної музики у молодших школярів.
11. Міжпредметні зв'язки як засіб активізації музичного виховання учнів.
12. Аналіз передового педагогічного досвіду музичного виховання дітей (огляд статей, використання місцевого матеріалу).
13. Розвиток музикальності в учнів початкових класів.
14. Особливості розвитку музикально-сенсорних здібностей у першокласників.
15. Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку сенсорних здібностей у першокласників.
16. Музичні здібності і їх розвиток у молодшому шкільному віці.
17. Музичне сприймання як основа формування музичної культури учнів.
18. Етапи розвитку музичного сприймання.
19. Шляхи і засоби педагогічного впливу на розвиток музичного сприймання.
20. Особливості розвитку музичного сприймання у школярів різних музичних вікових груп.
21. Методика проведення слухання музики в загальноосвітніх школах.
22. Характеристика слухання музики як виду музичної діяльності школярів на уроці музики.
23. Педагогічне керівництво процесом музичного сприймання молодших школярів.
24. Виховання основ музичної культури молодших школярів в сім'ї.
25. Шляхи взаємодії школи і сім'ї у процесі музичного виховання дітей.
26. Розвиток у молодших школярів навиків аналізу-інтерпретації музичних творів.
27. Шляхи активізації сприймання музики молодшими школярами в процесі слухання.

- 28.Методи активізації учнів в різноманітній музичній діяльності.
- 29.Особливості здійснення індивідуального підходу на уроках музики.
- 30.Методика вокально-хорової роботи в школі.
- 31.Особливості розвитку дитячих голосів.
- 32.Хоровий спів як вид виконавського мистецтва і його значення у музичному вихованні дітей.
- 33.Психолого-фізіологічна характеристика мутації і вимоги до співацького режиму для учнів.
- 34.Основні вокально-хорові навички і методика їх розвитку у дітей різного віку.
- 35.Робота над вокально-хоровими навичками у шкільному хорі.
- 36.Методика розучування пісні.
- 37.Музично-ритмічні рухи і методика їх освоєння в школі.
- 38.Система музично-ритмічного виховання дітей молодшого шкільного віку.
- 39.Теоретичні основи музично-ритмічного виховання учнів.
- 40.Методика розвитку чуття ритму і навиків виконання музично-ритмічних рухів.
- 41.Роль музично-ритмічних рухів в процесі музичного виховання молодших школярів.
- 42.Методика освоєння засобів музичної виразності в різних видах музичної діяльності.
- 43.Методика використання елементарних музичних інструментів на уроці музичного мистецтва у початковій школі.
- 44.Педагогічна концепція К.Орфа.
- 45.Розвиток творчої активності учнів у різноманітній музичній діяльності.
- 46.Педагогічне керівництво музичною творчістю дітей.
- 47.Розвиток дитячої творчості у різних видах музичної діяльності.
- 48.Позакласна музично-виховна робота в школі.
- 49.Масові форми позакласної музичної роботи.
- 50.Методика гурткової та індивідуальної музично-виховної роботи в школі.
- 51.Ретроспективний аналіз розвитку музичного виховання дітей в школах України.
- 52.Методика роботи над освоєнням теми з шкільної програми («Які почуття передає музика», «Про що розповідає музика», «Як розповідає музика» тощо).

Образотворче мистецтво з методикою навчання

1. Художнє виховання дітей молодшого шкільного віку.
2. Використання технічних засобів навчання та наочних посібників на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
3. Методика проведення занять з декоративного малювання. Писанкарство.
4. Методика проведення занять з декоративного розпису в молодших класах.
5. Українська народна іграшка та її використання на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
6. Петриківський розпис. Поняття декоративної форми і кольору в початкових класах.

7. Методика малювання пейзажу в початкових класах.
8. Графіка. Графічні техніки та їх використання на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
9. Портрет. Поняття про зображення обличчя людини та його пропорцій на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
10. Колір як засіб виразності в дитячих малюнках.
11. Скульптура як вид образотворчого мистецтва. Об'ємні зображення за мотивами народних іграшок в початкових класах.
12. Роль уроків образотворчого мистецтва в естетичному вихованні молодших школярів.
13. Тематичне малювання на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
14. Робота акварельними фарбами на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
15. Мета та завдання викладання образотворчого мистецтва в початковій школі.
16. Ознайомлення дітей молодшого шкільного віку з мистецтвом живопису.
17. Використання творів української кераміки на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
18. Особливості зображувальної діяльності дітей молодшого шкільного віку.
19. Взаємозв'язок школи і сім'ї в естетичному вихованні дітей.
20. Організаційні форми навчально-пізнавальної діяльності на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
21. Анімалістичний жанр на уроках образотворчого мистецтва в молодших класах.
22. Натюрморт на уроках образотворчого мистецтва в молодших класах.
23. Малювання ілюстрацій до літературних творів на уроках образотворчого мистецтва в молодших класах.
24. Використання на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах елементів народної орнаментики.
25. Петриківський розпис. Поняття декоративності форми і кольору на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
26. Види декоративно-прикладного мистецтва. Витинанка.
27. Роль самостійної зображувальної діяльності в розвитку творчих здібностей дітей.
28. Методика викладання технік декоративно-прикладного мистецтва (аплікація, батик, монотипія тощо) у позакласній роботі учителя початкових класів.
29. Методичні рекомендації щодо виконання декоративних композицій у різноманітних художніх техніках.

Методика навчання української мови

1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

1. Методика ознайомлення першокласників з фонетичними одиницями (звуки мовлення, приголосні, тверді, м'які, склад, наголос, наголошений склад).

2. Методика здійснення звуко-складового аналізу слова на уроках навчання грамоти.
3. Розвиток орфографічної пильності першокласників у післябукварний період навчання грамоти

2. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

1. Збагачення мовлення молодших школярів прикметниковими синонімами.
2. Методика попередження та виправлення граматичних мовних помилок в усному мовленні молодших школярів.
3. Сюжетно-рольові ігри як засіб розвитку діалогічного мовлення молодших школярів.
4. Формування звукової культури мовлення молодших школярів.
5. Розвиток мовлення молодших школярів у навчальному діалозі.
6. Розвиток усного ініціативного монологічного мовлення молодших школярів
7. Розвиток образного мовлення молодших школярів під час ознайомлення з пейзажною лірикою
8. Збагачення мовлення молодших школярів абстрактною лексикою (на позначення людських стосунків).
9. Літературні ігри як засіб формування емоційно образної виразності мовлення у молодших школярів.
10. Антонімічні конструкції у казках “Літературного читання” для 3-4 класу як засіб збагачення мовлення школяра.
11. Збагачення словника молодших школярів у процесі вивчення дієслова у 3 класі.
12. Збагачення словника молодшого школяра під час ознайомлення з полісемією на уроках української мови.
13. Формування культури мовлення четвертокласників під час вивчення розділу “Мова і мовлення” на уроках української мови.
14. Формування писемної культури мовлення четвертокласників під час вивчення розділу “Текст” на уроках української мови.
15. Розвиток мовлення четвертокласників на уроках української мови під час вивчення розділу “Речення”.
16. Формування комунікативних умінь молодших школярів у процесі опрацювання теми „Текст” на уроках української мови в початковій школі.
17. Розвиток діалогічного мовлення учнів 4-х класів на уроках української мови.
18. Збагачення лексичного запасу молодших школярів на уроках української мови засобами дидактичних ігор.
19. Розвиток образного мовлення молодших школярів на уроках української мови.
20. Розвиток монологічного мовлення молодших школярів на уроках української мови засобами дидактичних ігор.
21. Збагачення мовлення молодших школярів прикметниковою синонімією на уроках української мови.

- 22.Збагачення мовлення молодших школярів складними реченнями різних типів у процесі ознайомлення з елементами синтаксису на уроках української мови.
- 23.Розвиток діалогічного мовлення молодших школярів на уроках української мови засобами сюжетно-рольових ігор.
- 24.Розвиток діалогічного мовлення молодших школярів на уроках української мови засобами творчих переказів.
- 25.Збагачення мовлення молодших школярів фразеологізмами на уроках української мови.
- 26.Методика навчання розповіді на основі сюжетної картини.
- 27.Прислів'я і приказки як засіб розвитку образного мовлення учнів початкової школи.
- 28.Розвиток образного мовлення молодших школярів засобами фразеології.
- 29.Методика ознайомлення молодших школярів із переносним значенням слова.
- 30.Методика ознайомлення учнів молодших класів зі словами, близькими за значенням.
- 31.Методика ознайомлення молодших школярів зі словами, протилежними за значенням.
- 32.Методика написання творчих робіт за пейзажною картиною.
- 33.Методика навчання описових розповідей учнів початкової школи на уроках розвитку зв'язного мовлення
- 34.Методика роботи над текстом на уроках української мови в початковій школі.

3. МЕТОДИКА КЛАСНОГО ТА ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

1. Формування навичок усвідомленого читання на уроках літературного читання в початкових класах.
2. Формування навичок правильного читання у молодших школярів під час опрацювання оповідань на уроках літературного читання.
3. Формування навичок виразного читання у молодших школярів під час опрацювання епічних віршів.
4. Формування навичок виразного читання у молодших школярів під час опрацювання байок на уроках літературного читання.
5. Особливості читання й аналізу творів різних жанрів (науково-пізнавальні статті, нариси, оповідання, казки, байки, вірші, загадки, прислів'я, скоромовки, потішки, жарти, веселинки).
6. Формування в учнів першого класу навичок читання з використанням технології диференційованого навчання.
7. Пропедевтична робота з вивчення літератури в молодших класах.
8. Літературні ігри як засіб розвитку літературної творчості молодших школярів.
9. Літературні ігри як засіб розширення кола читання в учнів початкової школи.
- 10.Літературні ігри як засіб розвитку уяви, фантазії в молодших школярів.
- 11.Літературні ігри як засіб формування літературознавчих понять *тема, сюжет, композиція, ідея* в учнів початкової школи.

12. Літературні ігри як засіб формування уявлення про мову художнього твору в учнів початкової школи.
13. Літературні ігри як засіб формування літературознавчого поняття жанр художнього твору в молодших школярів.
14. Літературні ігри як засіб формування літературознавчого поняття образ автора в художньому творі в учнів початкової школи.
15. Формування читацької самостійності молодших школярів шляхом проведення нетрадиційних уроків.
16. Формування творчого мовлення у процесі роботи з сучасною дитячою книжкою.
17. Методика формування читацької культури молодших школярів.
18. Використання технології розвитку критичного мислення молодших школярів на уроках літературного читання.
19. Формування читацької активності молодших школярів засобами сучасної літератури.
20. Розвиток читацьких інтересів молодших школярів засобами сучасної літератури.
21. Формування читацьких інтересів молодших школярів на уроках літературного та позакласного читання.
22. Драматизація та інсценування художніх творів дітьми молодшого шкільного віку на уроках літературного читання.
23. Формування навички свідомого читання у молодших школярів під час ознайомлення з творами (автор – за вибором студента).
24. Особливості роботи над віршами (автор – за вибором студента) на уроках літературного читання.
25. Формування навички виразного читання під час ознайомлення з творчістю (автор – за вибором студента) в початковій школі.

4. МЕТОДИКА ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ОСНОВАМИ МОВНОЇ ТЕОРІЇ

1. Розвиток пізнавальної активності молодших школярів під час ознайомлення з однорідними членами речення на уроках української мови.
2. Використання інтерактивних методів навчання на уроках української мови під час опрацювання орфографічного матеріалу.
3. Методика вивчення лексико-граматичних категорій іменника на уроках української мови в початковій школі.
4. Формування орфографічної грамотності третьокласників під час вивчення дієслова.
5. Формування орфографічної грамотності другокласників під час ознайомлення з іменником.
6. Формування орфографічної грамотності другокласників під час ознайомлення з дієсловом.
7. Розвиток орфографічної пильності молодших школярів на уроках української мови в 2-му класі.
8. Формування орфографічної пильності молодших школярів на уроках української мови засобами дидактичних ігор.

9. Використання дидактичних ігор під час вивчення роду (або числа, або відмінка – за вибором студента) іменника у початковій школі.
10. Використання дидактичних ігор під час вивчення роду прикметника у початковій школі.
11. Використання дидактичних ігор під час вивчення правопису дієслова в початковій школі.
12. Формування ціннісних орієнтацій (яких саме – за вибором студента) молодших школярів засобами літератури для дітей.
13. Методика навчання пунктуації на уроках української мови в початковій школі.
14. Методика роботи над орфографічним правилом на уроках української мови в початкових класах.